

אביב 2005

אתיקה מקצועית ודיני ניירות ערך

אתיקה מקצועית

נתונים לשאלות 12-13:

בשתי השאלות שלהלן מתוארות פעולות שלבעל רישיון מותר לבצע אם נתקבלה לכך הסכמת הלקוח.

שאלה 12

איזה מהמשפטים הבאים אינו נכון?

- א. מותר לבעל רישיון לקבל טובת הנאה בקשר עם מתן יעוץ, אם הסכים הלקוח לכך מראש בכתב, תוך פירוט סוג טובת הנאה.
- ב. מותר למנהל תיקים לבצע עבור לקוח עיסקה הכרוכה בסיכון מיוחד, אם הלקוח נתן אישורו מראש בכתב לאותה עיסקה או לעיסקאות הכרוכות באותו סוג סיכון.
- ג. בעל רישיון צריך לשמור בסוד מידע שהביא הלקוח לידיעתו, אלא אם כן ויתר הלקוח במפורש בהסכם על חובת הסודיות כלפי אדם שצויין באותו הסכם.
- ד. מותר למנהל תיקים לבצע עיסקה עם לקוח ולהפיק טובת הנאה מנכסי לקוח, אם הסכים הלקוח מראש בכתב לאותה עיסקה או לאותה טובת הנאה.
- ה. מותר למנהל תיקים להתנות את שכרו ברווח שהפיק הלקוח מעיסקה או ממספר עיסקאות שבוצעו עבור הלקוח, אם הסכים לכך הלקוח מראש ובכתב.

שאלה 13

איזה מהמשפטים הבאים אינו נכון?

- א. מותר לבעל רישיון לבצע פעולה בניירות ערך שיש בה ניגוד עניינים בינו לבין הלקוח, אם הסכים הלקוח לביצוע אותה פעולה מראש בכתב.
- ב. מותר למנהל תיקים להזמין עבור לקוחו ניירות ערך שתאגיד קשור אליו משמש חתם להצעתם, אם הסכים לכך הלקוח מראש בכתב.
- ג. מותר למנהל תיקים להחזיק ניירות ערך שלו ביחד עם ניירות ערך של לקוחו, אם הסכים לכך הלקוח מראש בכתב.
- ד. מותר למנהל תיקים לרכוש עבור לקוחו ניירות ערך שתאגיד קשור אליו שימש חתם להצעתם, בטרם חלפו שלושה חודשים ממועד קיום ההתחייבות החיתומית, אם הסכים הלקוח מראש בכתב לאותה רכישה.
- ה. מותר למנהל תיקים לרכוש עבור לקוחו ניירות ערך שתאגיד קשור אליו שימש חתם להצעתם, בתקופה שבין שלושה חודשים ממועד קיום ההתחייבות החיתומית, אם הסכים לכך הלקוח מראש בכתב.

שאלה מס' 15

איזה מהמשפטים הבאים אינו נכון, לגבי הסכם בין בעל רישיון ללקוח?

- א. יש לכלול בהסכם קביעה כי הלקוח רשאי לבטל בכל עת את ההתקשרות.
- ב. ניתן לכלול בהסכם סעיף המסייג את האחריות המוטלת על בעל רישיון לפי חוק הייעוץ.
- ג. ניתן לכלול בהסכם אפשרות לתת יעוץ בטלפון.
- ד. יש לציין בהסכם את השכר והחזר ההוצאות שהלקוח יחוייב בהם ודרך חישובם.
- ה. יש לציין בהסכם את הצרכים וההנחיות של הלקוח.

דיני ניירות ערך

שאלה מס' 4

אמנון ותמר הינם בעל ואישה. בנם הצעיר בן ה- 17, ברוש, גר עימם ואילו בנם הבכור, חמציץ, נשוי לחבצלת והשניים מתגוררים ברחוב בו גרים אמנון ותמר. אמנון הוא מנהל תיקים ובין לקוחותיו נמנה גם חברו נרקיס. אמנון מחזיק בחשבונו מניות של חברת "פרחיה" ובנוסף רכש מניות "פרחיה" גם לחשבונו של נרקיס. זכות ההצבעה בגין מניות "פרחיה" שבחשבונו של נרקיס, נתונה לנרקיס.

איזה מהמשפטים הבאים נכון?

- א. תמר אינה נחשבת כמחזיקה במניות "פרחיה" שבחשבונו של אמנון.
- ב. ברוש נחשב כמחזיק במניות "פרחיה" שבחשבונו של אמנון.
- ג. חמציץ נחשב כמחזיק במניות "פרחיה" שבחשבונו של אמנון.
- ד. נרקיס נחשב כמחזיק במניות "פרחיה" שבחשבונו של אמנון.
- ה. אמנון נחשב כמחזיק במניות "פרחיה" שבחשבונו של נרקיס.

שאלה מס' 5

אברהם, בעל עניין בחברה ציבורית, ביצע עיסקה בנייר ערך של החברה, בעקבותיה חדל להיות בעל עניין.

מהן חובות הדיווח/ההודעה בקשר לעיסקה?

- א. על החברה לדווח לרשות ניירות ערך על ביצוע העיסקה ואברהם פטור ממסירת כל הודעה בקשר לעיסקה.
- ב. על החברה ועל אברהם לדווח לרשות ניירות ערך על ביצוע העיסקה.
- ג. על אברהם להודיע לחברה על ביצוע העיסקה ועל החברה לדווח על כך לרשות ניירות ערך.
- ד. לא חלה חובת דיווח או הודעה מאחר ואברהם חדל להיות בעל עניין.
- ה. אף לא תשובה מהנ"ל נכונה.

שאלה מס' 10

איזה מהמשפטים הבאים איננו מתאר נכונה את האחריות/הסעדים בגין פרט מטעה בתשקיף?

- א. מי שחתם על תשקיף אחראי כלפי מי שרכש ניירות ערך מן המציע וכלפי מי שרכש או מכר ניירות ערך במסחר בבורסה או מחוצה לה, לנזק שנגרם להם מחמת פרט מטעה בתשקיף.
- ב. מי שהיה בעל שליטה במנפיק, במועד שבו אישר הדירקטוריון את הנוסח הסופי של התשקיף, אחראי כלפי מי שרכש ניירות ערך מן המציע וכלפי מי שרכש או מכר ניירות ערך במסחר בבורסה או מחוצה לה, לנזק שנגרם להם מחמת פרט מטעה בתשקיף.
- ג. מי שנתן חוות דעת שנכללה או נזכרה בתשקיף בהסכמתו המוקדמת, אחראי כלפי מי שרכש ניירות ערך מן המציע וכלפי מי שרכש או מכר ניירות ערך במסחר בבורסה או מחוצה לה, לנזק שנגרם להם מחמת פרט מטעה בחוות הדעת.
- ד. האחריות בגין פרט מטעה בתשקיף הינה אחריות מוחלטת והיא חלה גם לגבי מי שנקט בכל האמצעים הנאותים כדי להבטיח שלא יהיה בתשקיף פרט מטעה והאמין בתום לב כי אין בתשקיף פרט מטעה.
- ה. מי שרכש מהמציע ניירות ערך בהתאם לתשקיף ועשה זאת בהסתמך על פרט מטעה שבו, רשאי לבטל את הרכישה ולדרוש את השבת הכספים ששילם בתוך זמן סביר משנודע לו כי הפרט היה מטעה ולא יאוחר משנתיים לאחר הרכישה.

ניתוח ניירות ערך ומכשירים פיננסיים

שאלה 4

לקוח קנה בתחילת השנה יחידות בקרן נאמנות בתמורה ל- 75,000 שקל לפי שער של 60% .
 כעבור חצי שנה מכר יחידות בהיקף של 40,000 שקל, לפי שער של 80% . בסוף השנה עמד מחיר
 היחידה על 75% .

מהי בקירוב התשואה השנתית הכוללת שהשיג הלקוח בשנה זו (IRR) ומהי תשואת מנהל
 הקרן?

מנהל הקרן	הלקוח (IRR)
25%	א. כ- 28%
15%	ב. כ- 36%
33.3%	ג. כ- 80%
15%	ד. כ- 50%
25%	ה. כ- 36%

שאלה 11

להלן נתונים על 2 איגרות חוב, A ו-B, לא צמודות, שאינן נושאות ריבית:

אג"ח B	אג"ח A	
31.12.08	31.12.06	מועד פידיון האיגרת
8.5%	7%	תשואה לפידיון ברוטו בתאריך 1.1.2004
7.5%	5.25%	תשואה לפידיון ברוטו בתאריך 31.12.2004

אילו תשואות הניבו איגרות חוב אלה במהלך שנת 2004 ?

אג"ח B	אג"ח A
א. כ- 9%	א. כ- 8.75%
ב. כ- 9.8%	ב. כ- 12.25%
ג. כ- 11.5%	ג. כ- 8.9%
ד. כ- 12.9%	ד. כ- 10.8%
ה. אין מספיק נתונים כדי לענות על השאלה.	

שאלה 12

חברת "המנפיק" מציעה לציבור ניירות ערך שלה בהנפקה במבנה הבא:

כל יחידת כוללת	12 מניות במחיר כולל של	96 שקלים
	6 אופציות ללא תמורה	—
סה"כ מחיר ליחידה:		96 שקלים

מחיר המימוש של האופציה הינו 6 שקלים, לא צמוד, לשנתיים.

אילו מהבאים הם מחירים אפקטיביים של הניירות בחבילה?

אופציה	מניה
0	א. 8
1	ב. 7.5
2	ג. 7
4	ד. 6
ה. אין מספיק נתונים כדי לענות על השאלה.	

שאלה 13

מדד ת"א-25 עומד על 680 נקודות. מכפיל נכס הבסיס הינו 100. משקיע רכש את נכס הבסיס בסכום של 68,000 ש"ח ורכש אופציית PUT על מדד ת"א-25 במחיר מימוש של 680, הפוקעת בעוד חודש. ריבית חסרת סיכון הינה 4%. במהלך היום עלה מדד ת"א-25 לרמה של 681 נקודות.

בהנחה שפרמטרים אחרים לא השתנו, בכמה השתנה שווי תיק הלקוח?

- א. לא השתנה.
- ב. עלה בכ- 25 ש"ח.
- ג. עלה בכ- 50 ש"ח.
- ד. עלה בכ- 75 ש"ח.
- ה. עלה בכ- 100 ש"ח.

שאלה 16

מדד ת"א-25 עומד על 700 נקודות. משקיע קנה 2 אופציות C(660) במחיר 4,300 ש"ח לאופציה, קנה 2 אופציות P(700) במחיר 1,100 ש"ח לאופציה ומכר אופציית C(710) במחיר 300 ש"ח לאופציה לאותו מועד מימוש. מכפיל נכס בסיס הינו 100.

איזה מן המשפטים הבאים נכון?

- א. הרווח המקסימלי של המשקיע בפקיעה הינו 2,500 ש"ח.
- ב. ההפסד המקסימלי של המשקיע בפקיעה הינו 10,500 ש"ח.
- ג. ההפסד המקסימלי של המשקיע בפקיעה הינו 8,000 ש"ח.
- ד. הרווח המקסימלי של המשקיע בפקיעה הינו 21,000 ש"ח.
- ה. אף לא משפט מהני"ל נכון.

שאלה 20

מדד ת"א-25 עומד על 700 נקודות. משקיע צופה ירידה בסטיות התקן הגלומות.

איזו מן האסטרטגיות הבאות מתאימה לציפיות המשקיע?

- א. קנייה של C(700) לחודשיים ומכירה של C(690) לחודש.
- ב. קנייה של P(690) לחודש ומכירה של C(690) לחודש.
- ג. קנייה של C(700) לחודש ומכירה של C(710) לחודש.
- ד. מכירה של P(700) לחודשיים וקנייה של P(700) לחודש.
- ה. קנייה של P(700) לחודש ומכירה של P(710) לחודש.

ניהול תיקים

חלק א

שאלה 1 (25 נקודות)

קראו את הקטע והשיבו על סעיפים א' ו- ב' :

חברת "דיסקונט השקעות" בע"מ מציעה לציבור בדרך של זכויות מניות רגילות ("המניות") ואיגרות חוב רשומות על שם, עומדות לפירעון (קרן) בתשלום אחד ביום 31 בדצמבר 2006. איגרות החוב נושאות ריבית משתנה בשיעור שנתי השווה לשיעור תשואת המק"ם לתקופה של שנה בתוספת אחוז אחד (1%) לשנה, ואינן צמודות (קרן או ריבית). הריבית בגין איגרות החוב תשולם מידי רבעון. תקופת הריבית הראשונה תהיה החל מיום עסקים אחד לאחר היום האחרון לניצול הזכויות (שהינו 18 ביוני 2005) עד יום 29 בספטמבר 2005, וכל תקופת ריבית נוספת תהיה בת 3 חודשים. תשלום הריבית האחרון ישולם ביום 31 בדצמבר 2006, יחד עם פירעון קרן איגרות החוב. איגרות החוב ניתנות להמרה על-ידי מחזיקיהן בכל יום מסחר, החל מיום 8 ביולי 2005 ועד יום 17 בדצמבר 2006 (כולל), למניות החברה, באופן שעד יום 30 בספטמבר 2006 (כולל), כל 180 ש"ח ערך נקוב איגרות חוב יהיו ניתנים להמרה למניה רגילה אחת בת 1 ש"ח ערך נקוב של החברה, ומיום 1 באוקטובר 2006 ועד יום 17 בדצמבר 2006 (כולל), כל 80 ש"ח ערך נקוב איגרות חוב יהיו ניתנים להמרה למניה רגילה בת 1 ש"ח ערך נקוב של החברה.

החברה תהיה רשאית על פי שיקול דעתה הבלעדי וללא מתן זכות ברירה בעניין זה למחזיקי איגרות החוב, לבצע המרה כפויה, מלאה או חלקית, של איגרות החוב שבמחזור, בכל יום במהלך התקופה שבין 1 באוקטובר 2006 ועד 31 בדצמבר 2006 (כולל). החברה תהיה רשאית, על פי שיקול דעתה הבלעדי, וללא מתן זכות ברירה בעניין זה למחזיקי איגרות החוב, לבצע פידיון מוקדם, מלא או חלקי, של איגרות חוב, בכל מועד, החל ממועד הנפקת איגרות החוב ועד ליום 18 בספטמבר 2006 (כולל), למעט בכל אחת מהתקופות שבין היום הקובע לתשלום ריבית איגרות החוב ועד למועד תשלומה בפועל.

המניות ואיגרות החוב מוצעות בדרך של זכויות, באופן שבו בעל מניות של החברה שיחזיק ב- 92 מניות רגילות של החברה בתום יום 30 במאי 2005, יהיה זכאי לרכוש יחידת זכויות אחת הכוללת 15 מניות רגילות של החברה, ביחד עם 3,300 ערך נקוב איגרות חוב ("יחידת זכויות"), במחיר כדלקמן :

3,300 ש"ח	3,300 ש"ח ערך נקוב איגרות חוב
15 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת, במחיר של 80 ש"ח למניה	1,200 ש"ח
סה"כ המחיר ליחידת זכויות	4,500 ש"ח

מחיר מניית "דיסקונט השקעות" ביום הקובע (30 במאי 2005) עמד על 108 ש"ח.

א. העריכו את שווי איגרות החוב המוצעות בחבילה?

ב. באיזה מחיר להערכתכם תיסחרנה הזכויות?

חלק ב'

שאלה 1 (12 נקודות)

א. תארו בקצרה את אופן חישוב הביטחונות לתיק אופציות על מדד ת"א-25 ולתיק אופציות על שער הדולר, על-פי כללי הבורסה לניירות ערך. התייחסו, בין השאר, למספר התרחישים, טווח הסריקה וסטיית התקן במערך התרחישים (6 נקודות).

ב. מדד ת"א-25 עומד על 680 נקודות. בבורסה לניירות ערך בתל-אביב נסחרות אופציות על מדד ת"א-25. מנהל התיקים בחברת "ש.מ. נגזרות" ביצע ללקוחותיו את שתי האסטרטגיות המתוארות להלן:

אסטרטגיה ב'		
אופציה	מועד מימוש	יחידות
C 680	חודש	-1
C 680	חודשיים	+1

אסטרטגיה א'		
אופציה	מועד מימוש	יחידות
C 660	חודש	+1
P 660	חודש	-1
C 690	חודש	-1
P 690	חודש	+1

מנהל התיקים טוען כי שתי האסטרטגיות אינן דורשות ביטחונות. האם טענתו של מנהל התיקים נכונה? הסבירו. (6 נקודות)

סטטיסטיקה ומימון

שאלה 2

להלן נתונים על תשואות מניות A ו-B תחת ההסתברות לקבלתן:

תשואת מניה B	תשואת מניה A	
12%	10%	בהסתברות של 80%
4%	14%	בהסתברות של 20%

מהי שונות תשואת מניות A ו-B ?

שונות תשואת מניה B	שונות תשואת מניה A	
0.001024	0.000256	א.
0.021024	0.000256	ב.
0.021024	0.108000	ג.
0.001024	0.108000	ד.
0.001024	0.016000	ה.

שאלה 5

נתון כי:

I. X הינו משתנה מקרי המתפלג נורמלית עם תוחלת 3 ושונות 9, כלומר $X \sim N(3, 3^2)$.

II. פונקציית ההתפלגות המצטברת של משתנה מקרי נורמלי סטנדרטי, $\Phi(Z)$, עבור

הערכים 0, 1 ו-2 הינה כדלהלן:

• $\Phi(0) = 0.5000$

• $\Phi(1) = 0.8413$

• $\Phi(2) = 0.9772$

מהי ההסתברות כי הערך של X גדול מ-3 ?

א. 0.3500

ב. 0.5000

ג. 3.8413

ד. 0.9772

ה. 0

שאלה 11

להלן תיאור המאפיינים של איגרת חוב מסויימת:

- ערך נקוב של 1,000,000 ש"ח.
- מחיר ההון של המשקיע הינו 7%
- איגרת החוב הונפקה ל-10 שנים.
- האיגרת משלמת ריבית 14% מהערך הנקוב בכל סוף שנה, החל מיום 31.12.2005

מהו המחיר שמשקיע יסכים לשלם ביום 1.1.2005 עבור איגרת החוב?

א. 980,013 ש"ח.

ב. 1,491,651 ש"ח.

ג. אפס, היות והאיגרת כלל לא אטרקטיבית.

ד. 1,000,000 ש"ח.

ה. לא ניתן לדעת.

נתונים לשאלות 13-15:

ביום 1.1.2005 עומדות בפני משקיע חלופות השקעה באחד מהפרוייקטים הבאים:

4	3	2	1	0	
400	50	30	20	-250	פרוייקט מס' 1
150	20	50	100	-200	פרוייקט מס' 2
0	0	0	400	-400	פרוייקט מס' 3
60	50	30	300	-250	פרוייקט מס' 4

שאלה 13

בהנחה כי מחיר ההון של המשקיע הינו 10%, מהו הפרוייקט שייבחר על פי קריטריון הערך הנוכחי הנקי?

- א. פרוייקט מס' 1.
- ב. פרוייקט מס' 2.
- ג. פרוייקט מס' 3.
- ד. פרוייקט מס' 4.
- ה. לא ניתן לקבוע בוודאות, מפני שחסרים נתונים מהותיים לפיתרון הבעיה.

שאלה 14

בהנחה כי מחיר ההון של המשקיע הינו 5%, מהו הפרוייקט שייבחר על פי קריטריון הערך הנוכחי הנקי?

- א. פרוייקט מס' 1.
- ב. פרוייקט מס' 2.
- ג. פרוייקט מס' 3.
- ד. פרוייקט מס' 4.
- ה. לא ניתן לקבוע בוודאות, מפני שחסרים נתונים מהותיים לפיתרון הבעיה.

שאלה 19

נתון כי:

- תוחלת תשואת מניית "אלון" בע"מ הינה 20%
- שיעור הריבית חסרת הסיכון הינו 4%
- תוחלת תשואת תיק השוק הינה 12%

בהתאם למודל ה-CAPM, מהו ערך המקדם ביתא של מניית חברת "אלון" בע"מ?

- א. אפס.
- ב. 2.5
- ג. 2.0
- ד. 1.5
- ה. אף לא תשובה מהנ"ל נכונה.

חשבוניות

שאלה 5

מכונה נרכשה ביום 1.1.2000 בסכום של 100,000 ש"ח. שיעור פחת שנתי של 10,000 ש"ח נקבע בהתאם לאומדן ההתחלתי של אורך חיי המכונה: 10 שנים. ביום 1.1.2005, חמש שנים לאחר קניית ותחילת הפחתת המכונה, שונה אומדן אורך חיי המכונה ל- 15 שנה (כך שבפועל נותרו עוד 10 שנים להפחתה).

בהתאם לכך, הוצאות הפחת בגין המכונה הנ"ל אשר תירשמו בדו"ח רווח והפסד לשנת 2005 הינן: -

- א. 10,000 ש"ח, קרי, אין שינוי בהוצאות הפחת מכיוון שאומדן אורך החיים השתנה לאחר יותר משנתיים מיום קניית המכונה.
- ב. 13,333 ש"ח.
- ג. 5,000 ש"ח.
- ד. אפס ש"ח.
- ה. אין מספיק נתונים כדי לענות על השאלה.

שאלה 8

בתוך איזו תקופה מיום תאריך המאזן צפויות להיפרע התחייבויות שוטפות והתחייבות לזמן ארוך?

התחייבויות שוטפות	התחייבויות לזמן ארוך
א. בתוך שנה	בתוך תקופה ארוכה משנה
ב. בתוך תקופה ארוכה משנה	בתוך שנה
ג. בתוך 10 שנים	בתוך תקופה ארוכה מ- 10 שנים
ד. בתוך שנה	בתוך שנה
ה. אף לא תשובה מהנ"ל נכונה.	

שאלה 11

להלן נתונים מתוך הדוחות הכספיים של חברת "ניתוח הדוחות" בע"מ לשנת 2004:

סך (בש"ח)	הסעיף
1,000,000	הכנסות ממכירות נטו
100,000	חובות לקוחות 31.12.2003 – יתרת פתיחה לשנת 2004
300,000	חובות לקוחות 31.12.2004 – יתרת סגירה לשנת 2004

בהנחה כי בשנה 365 ימים, מהו מספר הימים הממוצע של חובות הלקוחות?

- א. 10 ימים.
- ב. 0.0137 ימים.
- ג. 73 ימים.
- ד. 38 ימים.
- ה. אף לא תשובה מהנ"ל נכונה.

נתונים לשאלות 12-13:

להלן נתונים מתוך הדוחות הכספיים לשנת 2004 של חברת "המכר" בע"מ:

מלאי - יתרת פתיחה - 31.12.2003	100,000 ש"ח
מלאי - יתרת סגירה - 31.12.2004	60,000 ש"ח
קניות מספקים	500,000 ש"ח
ספקים - יתרת פתיחה - 31.12.2003	200,000 ש"ח
ספקים - יתרת סגירה - 31.12.2004	400,000 ש"ח

שאלה 12

בהנחה שעלות המכר של חברת "המכר" בע"מ אינה כוללת כל הוצאת תיפעול, מהי עלות המכר לשנת 2004?

- א. 300,000 ש"ח.
- ב. 400,000 ש"ח.
- ג. 500,000 ש"ח.
- ד. 540,000 ש"ח.
- ה. 560,000 ש"ח.

שאלה 13

מהו סך המזומן אשר שולם בשנת 2004 לספקי החברה?

- א. 300,000 ש"ח.
- ב. 400,000 ש"ח.
- ג. 500,000 ש"ח.
- ד. 540,000 ש"ח.
- ה. אף לא תשובה מהנ"ל נכונה.

שאלה 14

נתון כי בשנת 2004 חלה עלייה בגובה X בין יתרת הפתיחה ליתרת הסגירה של חשבון "הכנסות לקבל".

עלייה זו תשפיע על ההתאמות לרווח בדו"ח על תזרימי המזומנים לשנת 2004, כך שלצורך חישוב תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת יש:

- א. להפחית X מהרווח החשבונאי על בסיס מצטבר.
- ב. להוסיף X לרווח החשבונאי על בסיס מצטבר.
- ג. לא לשנות את הרווח החשבונאי על בסיס מצטבר.
- ד. לא ניתן לדעת.
- ה. אף לא תשובה מהנ"ל נכונה.

כלכלה

שאלה 2

מוצר X מיוצר בחיפה ונמכר בחיפה וגם בירושלים. בשוק למוצר X קיימת תחרות משוכללת ולא קיימות הוצאות הובלה. עתה מחליטה הממשלה להוריד את שיעורי מס ההכנסה החלים על תושבי ירושלים בלבד וכתוצאה מכך גדלה הכנסתם. הניחו כי X הוא מוצר נורמלי עבור כל האוכלוסייה.

ניתן לצפות כי כתוצאה משינוי זה: -

- יעלה מחיר X בחיפה וגם בירושלים והכמות המיוצרת שלו תגדל.
- יעלה מחיר X בירושלים בלבד והכמות המיוצרת שלו תגדל.
- יעלה מחיר X בירושלים ויירד מחיר X בחיפה והכמות המיוצרת שלו לא תשתנה.
- יעלה מחיר X בחיפה וגם בירושלים והכמות המיוצרת שלו לא תשתנה.
- מחיר X בירושלים יעלה, אולם מחירו בחיפה יירד.

שאלה 4

מוצר X מיוצר בשוק תחרותי משוכלל. ידוע כי מחיר X לצרכן הוא 10 ש"ח והכמות הנמכרת בשוק היא 1,000 יחידות. הממשלה מעוניינת להגדיל את צריכת X והיא מתכוונת להשיג זאת על ידי הורדת מחיר X לצרכן ב- 1 ש"ח. הדבר יבוצע על ידי מתן סובסידיה לכל יחידת X מיוצרת.

מנתונים אלו ניתן להסיק כי: -

- גובה הסובסידיה לכל יחידת X צריך להיות 1 ש"ח והוצאות הממשלה בגין הסובסידיה תהיינה 1,000 ש"ח.
- גובה הסובסידיה לכל יחידת X צריך להיות גבוה מ- 1 ש"ח והוצאות הממשלה בגין הסובסידיה תהיינה בהכרח גבוהות מ- 1,000 ש"ח.
- הפעולה הנ"ל תגדיל את רווחיהם של יצרני X רק אם גמישות הביקוש למוצר X בתחום הרלבנטי היא גדולה מ- 1 (בערכה המוחלט).
- הפעולה הנ"ל לא תשנה את מצבם של יצרני מוצר Y שהוא מוצר תחליף למוצר X.
- גובה הסובסידיה לכל יחידת X יכול להיות קטן מ- 1 ש"ח, אולם הוצאות הממשלה על הסובסידיה יכולות להיות גבוהות מ- 1,000 ש"ח, משום שהכמות הנמכרת של X תהיה גבוהה מ- 1,000 יחידות.

שאלה 8

במכירות "סוף העונה" מחליטים היצרנים בענף להוריד את מחירי המוצרים על מנת להגדיל את הכמות הנמכרת. מתוך התבוננות בשווקים, נראה כי ישנם ענפים בהם מתקיימות מכירות סוף עונה וענפים אחרים בהם לא מתקיימות מכירות כאלו.

מה מבין המשפטים הבאים מסביר את קיומן של מכירות סוף עונה?

- היצרנים בענף מקיימים מכירת סוף עונה אם הם מעריכים כי הביקוש למוצריהם הוא בעל גמישות קטנה מ- 1 בתחום הרלבנטי.
- היצרנים בענף מקיימים מכירת סוף עונה אם הם מעריכים כי הביקוש למוצריהם הוא בעל גמישות השווה ל- 1 בתחום הרלבנטי.
- היצרנים בענף מקיימים מכירת סוף עונה אם הם מעריכים כי הביקוש למוצריהם הוא בעל גמישות גדולה מ- 1 בתחום הרלבנטי.
- לעובדת קיום או אי קיום מכירת סוף עונה בענף כלשהו אין קשר עם גמישות הביקוש למוצרי הענף.
- היצרנים בענף מקיימים מכירת סוף עונה בכל מקרה שההיצע שלהם הוא בלתי גמיש לחלוטין.

שאלה 9

במשק 100 פועלים מסוג א', שכל אחד מהם יכול לייצר בשנה 1 טון חיטה או 2 יחידות לבוש, ו- 100 פועלים מסוג ב', שכל אחד מהם יכול לייצר בשנה 2 טון חיטה או 10 יחידות לבוש. ידוע כי המשק מצוי על עקומת התמורה ומייצר 150 טון חיטה.

מנתונים אלה נובע כי: -

- כל הפועלים מסוג א' יועסקו בייצור חיטה, כיוון שיש להם יתרון יחסי בייצור חיטה, וכל הפועלים מסוג ב' - שלהם יתרון יחסי בייצור לבוש, יועסקו בייצור לבוש.
- כדאי לייצר את 150 טון החיטה באמצעות פועלים מסוג ב', כיוון שהם יותר יעילים.
- ההוצאה השולית האלטרנטיבית לייצור 1 טון חיטה היא 3 יחידות לבוש.
- הכמות המיוצרת של לבוש היא 950 יחידות.
- הכמות המיוצרת של לבוש היא 750 יחידות.

שאלה 11

ידוע כי רמת התוצר הלאומי של תעסוקה מלאה במשק סגור היא 5,000 ש"ח וברמת תוצר זו קיים במשק פער דפלציוני בסך 250 ש"ח. כמו כן, ידוע כי הנטייה השולית להוציא במשק היא 0.8.

על פי התיאוריה הקיינסיאנית, ניתן להסיק מנתונים אלה כי: -

- המשק יהיה בתעסוקה מלאה ורמת התוצר הלאומי בו תהיה 5,000 ש"ח.
- המשק יהיה ברמת תוצר לאומי השווה ל- 6,250 ש"ח.
- המשק יהיה באבטלה ברמת תוצר לאומי של שיווי משקל השווה ל- 3,750 ש"ח.
- המשק יהיה באבטלה ברמת תוצר לאומי של שיווי משקל השווה ל- 4,800 ש"ח.
- יתכן שתתרחש במשק עליית מחירים בגלל עודף הביקוש.

שאלה 16

במשק מסויים ידועים הנתונים הבאים:

יצוא: 1,000 מיליון \$.

יבוא: 2,500 מיליון \$.

העברות חד צדדיות שהמשק נתן למשקים אחרים: 800 מיליון \$.

השקעות של תושבי המשק בחו"ל: 500 מיליון \$.

הלוואות לזמן ארוך שנתקבלו: 700 מיליון \$.

השנה לא נתקבלו ולא ניתנו הלוואות לזמן קצר.

בהנחה שאלה הם כל הנתונים המתייחסים למאזן התשלומים בשנה זו, ניתן להסיק כי: -

- הגירעון בחשבון השוטר עמד על 2,300 מיליון \$ ויתרות מטבע חוץ של המשק עלו ב- 2,100 מיליון \$.
- עודף הייבוא עמד על 1,500 מיליון \$, הגירעון בחשבון השוטר עמד על 2,300 מיליון \$ ויתרות מטבע חוץ של המשק ירדו ב- 2,100 מיליון \$.
- עודף הייבוא עמד על 2,300 מיליון \$ ויתרות מטבע חוץ של המשק לא השתנו.
- הגירעון בחשבון השוטר עמד על 700 מיליון \$ ויתרות מטבע חוץ של המשק גדלו ב- 500 מיליון \$.
- הגירעון בחשבון השוטר עמד על 1,500 מיליון \$ ויתרות מטבע חוץ של המשק ירדו ב- 2,100 מיליון \$.